

Utrikesdepartementet

Avdelningen för handel och främjande, enheten för internationell handelspolitik och EU:s inre marknad
Lisa Anfält Widlund

Stockholm
2025-08-18

Vår referens
Patrick Krassén

Dnr
UD2025/08837

Remissyttrande

EU-kommissionens inre marknadsstrategi

Företagarna har getts möjlighet att avge yttrande om det angivna dokumentet. Här följer våra synpunkter.

Förslaget i korthet

EU-kommissionen lägger fram en strategi för att göra den inre marknaden ”enkel, sömlös och stark”. Inre marknaden föreslås utvecklas utifrån ett antal nya ansatser: färre handelshinder, ökade ambitioner, ökat fokus på små och medelstora företag samt innovativa startup- och scaleup-företag, effektivare digitalisering, minskad regelbörda, effektivare implementering och tillsyn av gemensamma regelverk, ökade nationellt engagemang och ökade synergier i EU:s utgifter, samt ökade insatser mot orättvisa handelsförfaranden.

Företagarnas inställning

Företagarna har gett in synpunkter i den öppna konsultation som genomfördes tidigare i år, och även delgett vår europeiska paraplyorganisation SMEunited dessa.

Allmänna kommentarer

Företagarna välkomnar initiativet att stärka den inre marknaden, särskilt genom att avlägsna hinder för den fria rörligheten för varor, tjänster, människor och kapital – de grundläggande byggstenarna för den inre marknaden.

För att strategin för den inre marknaden ska bli framgångsrik måste dess innehåll och förslag betonas i förhållande till andra nyliga initiativ från kommissionen, bl.a. *Clean Industrial Deal*, *Savings and Investments Union* och *State Aid Framework*. Policymålen i dessa och andra dokument som kommissionen presenterat sedan början av 2025 är ibland motsägelsefulla, och ansträngningar att stärka ett mål kan riskera att leda till mindre fokus på andra – men för Europas konkurrenskraft lika (eller mer) viktiga – mål.

Vi välkomnar de angivna prioriteringarna om färre hinder, en starkt tjänstemarknad, fokus på små och medelstora företag (SMF), startups och scaleups, förenkling, nationellt främjande av mål för inre marknadspolitik samt ökad produktivitet. Däremot kan målen om lägre kostnader, högre produktivitet och en bättre fungerande inre marknad visa sig svåra att förena med parallella prioriteringar av klimatinsatser, hållbarhet och ”vårt sociala ansvar” vid utformningen av effektiva

Företagarna

Besöksadress: Rådmansgatan 40 | Postadress: 106 67 Stockholm
www.foretagarna.se | info@foretagarna.se | 08-406 17 00

politiska åtgärder. Målet om konsumentskydd bör inte hindra utvecklingen av den inre marknaden, eftersom en stärkt marknad för varor och tjänster är det viktigaste för både företag och konsumenter.

Avlägsna hinder: de "fruktansvärda tio"

Företagarna välkomnar ansatsen att minska regelbördan och ser positivt på *Competitiveness Check*, *SME Test* och andra verktyg för att pröva nya reglers lämpligheten. Metoden med "omnibus"-förslag kan vara effektiv för att hantera många frågor i ett samlat dokument, men innebär också risk för nya problem för företag om lagstiftningsprocessen blir alltför snabb.

I den pågående översynen av regler för offentlig upphandling är det avgörande att reformer fokuserar på förenkling och ändamålsenlighet, och att målet om minskad fragmentering inte leder till nya regler som gör det svårare för SMF att delta. För många kvalificeringskriterier riskerar att stänga ute småföretag.

Vi välkomnar förstärkningen av SMET, men är avvaktande inför om de föreslagna högnivåmötena verkligen leder till politisk handling. På samma sätt välkomnar vi initiativet till en *Single Market Barriers Prevention Act*, men tidslinjen (introduktion andra halvan av 2027) är inte tillräckligt ambitiös. Kommissionen bör agera snabbare för att ta bort befintliga hinder för handel och rörlighet på den inre marknaden, bl.a. genom att oftare använda överträdelseförfaranden när nationella hinder identifieras.

Det föreslagna "28:e systemet" (*28th regime*) kan visa sig vara ett användbart verktyg, men de praktiska detaljerna återstår att bedöma. I nuläget förhåller sig Företagarna neutrala till genomförbarhet och lämplighet – det kommer att bero på systemets utformning, omfattning och begränsningar.

Smidiga generationsskiften kommer sannolikt att bli av största vikt för europeiska företag de kommande åren, då många företagare närmar sig eller har nått pensionsålder samtidigt som det kan vara svårt att hitta nya ägare med rätt kompetens. Företagarna är generellt positiva till en reviderad rekommendation om företagsöverlåtelser, men ser frågan som i första hand nationell, eftersom de institutionella ramarna och marknadsstrukturerna skiljer sig mycket mellan medlemsstater. Det vore dock välkommet om kommissionen manade medlemsstaterna att sätta större nationellt fokus på att möjliggöra smidiga företagsöverlåtelser.

Ett snabbare erkännande av yrkeskvalifikationer, som stärker fri rörlighet för arbetstagare – även från tredjeländer – är mycket välkommet. Företagarna skulle föreslå införande av en presumtion för erkännande för att minska de administrativa hindren både inom EU och internationellt. *Skills Portability Initiative* behöver preciseras – det avgörande blir hur bedömningen av kompetenser görs, och att lagkrav hålls smidiga för att företag enkelt ska kunna hitta rätt medarbetare.

Standarder framhålls i strategin som "förkroppsligandet av innovation" – ett påstående med visst fog, men standarder kan också bli hinder för spridning av innovation, eftersom tillträde till marknader för ny teknik kan försvåras. Därför är det avgörande att politiska åtgärder kring standarder är marknadsbaserade och lämnar utrymme för nya innovationer att konkurrera.

Produktmärkning kan vara viktig för konsumentinformation, och harmonisering kan underlätta för SMF. Nya märkningskrav och ett överdrivet fokus på digital produktregistrering kan dock skapa svåra hinder, särskilt för småföretag. Förslag på nya krav bör alltid genomgå strikta kostnads-/nyttoanalyser och förkastas om de blir för kostsamma.

De föreslagna kriterierna för avfall och biprodukter framstår som mycket långtgående och riskerar att reglera på en mer detaljerad nivå än nödvändigt.

I strategin nämns en “*exploding volume of products entering from third countries that are unsafe, counterfeit or non-compliant*”. Intrång i immaterialrätt och säkerhetsrisker är givetvis allvarliga problem, men för omfattande produktregleringar riskerar att bli *de facto*-handelshinder, som hämmar europeiska företag och minskar konsumenternas tillgång till varor. 150 €-undantaget för tull underlättar handel med tredjeländer och bör inte avskaffas utan en grundlig konsekvensanalys som beaktar europeiska konsumenters intresse av tillgång till internationella varumarknader.

Som nämnts välkomnar Företagarna åtgärder för att ta bort hinder för fri rörlighet av tjänster. Initiativet att underlätta för paneuropeiska tjänster när sådana redan är auktoriserade i ett medlemsland är mycket välkommet, liksom förenkling av krångliga regler för tillfälliga utstationeringar av arbetstagare.

Stärka den europeiska tjänstemarknaden

Företagarna delar bilden att den inre marknaden för tjänster fortfarande är underutvecklad; alltför många nationella och EU-gemensamma regler hämmar en verkligt integrerad tjänstemarknad som skulle kunna ge kraftig ekonomisk tillväxt i EU. Strategin pekar på brister inom telekom, energi, transport och finansiella tjänster, men det kan visa sig att även fler sektorer är hämmade. Framöver måste kommissionen också ta hänsyn till ännu okända tjänster och branscher vid regelutformning, för att inte kväva innovationskraften. Särskilt kombinationen av digitala verktyg och konsumenttjänster har skapat många nya företag med stor potential att växa tack vare sin digitala natur. Här framstår strategins kapitel som något låst i vissa sektorer (transport, telekom, energi), vilka på god grund kan antas stå inför teknologiska språng. De föreslagna åtgärderna bör därför vägledas av öppenhet för ytterligare utveckling av teknik och marknader, och präglas av flexibilitet och ej alltför långtgående regleringar, för att kunna hålla för snabba marknadsförändringar.

Småföretag på den inre marknaden

Företagarna välkomnar det tydliga fokuset på småföretagens roll i den europeiska ekonomin. Särskilt principen *Think Small First* är mycket relevant; det är en stor framgång för småföretagssektorn att kommissionen erkänner detta som en grund för regelverksprocessen.

Förslaget att inkludera små mid-cap-företag i en utvidgad SME-definition vad gäller förenklingsåtgärder är positivt. Dessa företag bör dock kunna klara sig ekonomiskt på egen hand, utan statligt eller EU-stöd. Därför bör man särskilja förenklingsåtgärder (som bör utvidgas till fler företag) och finansiering (som, om det alls är motiverat, ska grundas på strikt kostnads-/nyttanalys och främst förbehållas för de minsta företagen).

Digitalisering av den inre marknaden

Företagarna stödjer i stort digitalisering av rapporteringskrav och strävan efter att upprätthålla *once-only*-principen. Vid införandet av en *European Business Wallet* är det dock avgörande att robusta dataskyddsåtgärder införs, eftersom företagsdata ofta är känsliga och läckor kan vara mycket skadliga.

Det föreslagna *Digital Product Passport* får inte bli en förevändning för nya betungande produktregler som ökar kostnaderna utan att ge konsumenterna något substantiellt mervärde. Produktlagstiftning bör gynna konsumenterna genom att göra fler varor tillgängliga och underlätta för företag att producera, importera och marknadsföra varorna. Europa kan inte reglera sig till ökad välfärd och konkurrenskraft.

Öka efterlevnaden av reglerna på den inre marknaden

Vi instämmer i att anmälnings- och överträdelseförfaranden för nationella regler som kan innebära hinder är värdefulla verktyg och bör användas mer. Om nödvändigt bör direktiven förstärkas – särskilt tjänstedirektivet, som inte verkar ha implementerats ordentligt i många medlemsländer.

Ansvar för att värna den inre marknads funktion är i dag alltför utspritt på flera aktörer – SOLVIT, SMET, Single Market Sherpas, nationella SME Envoys, kommissionen, Europaparlamentets IMCO-utskott m.fl. Eftersom utspritt ansvar ofta leder till svagare genomförande och ansvarsskyldighet vore det klokt att förtydliga roller, ansvar och befogenheter för de aktörer som ska skydda och stärka den inre marknaden.

Patrick Krassén
Policychef
Företagarna

Pernilla Norlin
Samhällspolitisk chef
Företagarna